పురాణాలు - మరోచూపు

బి. విజయభారతి

పురాణాలు - మరోచూపు

బి. విజయభారతి

హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్టు

ధర : రూ. 200/-

అట్టమీద ఫోటో : హరీష్ నాగరాజ్, శ్రీ వినాయక తోలుబొమ్మల బృందం,
నిమ్మలకుంట గ్రామం, అనంతపురం జిల్లా వారి నుంచి సేకరణ

మొదటి ముద్రణ : జూలై 2015

ప్రతులకు, వివరాలకు : హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్,
ప్లాట్ నెం. 85, బాలాజీ నగర్,
గుడిమల్కాపూర్, హైదరాబాద్ – 500 006.
ఫోన్ : 23521849
www.hyderabadbooktrust.blogspot.com

ముద్రణ : అనుపమ ప్రింటర్స్, గ్రీన్ వ్యూ, 126 శాంతినగర్,
హైదరాబాద్ – 28 ఫోన్ : 23391364, 23304194
Email: anupamaprinters@yahoo.co.in

విషయసూచిక

1. ముందుమాట vi -viii
2. భారతీయ సాహిత్యం పురాణాలు - ఇతిహాసాలు 1
3. సృష్టిక్రమం 8
4. పురాణాలలో కనబడే జాతులు 23
   భాషలు - దేవగణాలు -పంచజనులు - ఆర్యులు - అసురులు - నాగులు
   యక్షులు - రాక్షసులు - వానరులు
5. యజ్ఞకర్మలు 77
6. దేవాసుర యుద్ధాలు 89
   శంఖాసురుడు - హయగ్రీవుడు
7. అంధకాసుర వధ 99
8. విశ్వరూపుడు 111
9. వృత్రాసురుడు 114
10. హిరణ్యాక్షుడు 118
11. హిరణ్యకశిపుడు 125
12. ప్రహ్లాదుడు 134
13. కోలాహలము 136
14. విప్రచిత్తి 139
15. దుర్గముడు 140
16. నముచి 143
17. బలి 145
18. బాణాసురుడు 157
19. త్రిపుర దహనం 160
20. దితి కడుపుకోత 163
21. వజ్రాంగుడు 166
22. వరాంగి 168
23. తారకాసురుడు 171
24. త్రిపుర సంహారం 179

25.	తారకామయ యుద్ధం	181
26.	త్రైపురము	186
27.	అమృతమధనము	189
28.	మృత సంజీవని విద్య	196
29.	పరశురాముడు	205
30.	రామకథ – వర్గస్వామ్యం	211
31.	రామాయణంలో గ్రీన్‌హంట్	223
32.	వాల్మీకులు ఎందరు?	228
33.	దండకారణ్యం	234
34.	శంబరాసురుడు	239
35.	నాగరాణి తాటక	241
36.	వర్ణధర్మం	250
37.	శూర్పనఖ	257
38.	రాముని ఏకపత్నీవ్రతం	266
39.	జనస్థానంలో యుద్ధం – రఘువు– అజుడు – ఖరుడు – దూషణాసురుడు	268
40.	కాలనేమి	285
41.	మారీచుడు	289
42.	రామ రావణ యుద్ధం	293
43.	లోహాసురుడు	300
44.	మహిషాసురుడు	309
45.	నరకాసురుడు	314
46.	తటస్థ వర్గాలు – "రజి" నృగుని కథ	319
47.	స్త్రీలపట్ల వివక్ష సీత – అత్యాచారాలు – యవ్వన సుఖాలు – శతకన్యా దానము – అహల్య వృత్తాంతం – ఆరాధనా రీతులు – భక్తి నైవేద్యాల కథలు – జైనం బౌద్ధం	322

48. సిద్ధ సంప్రదాయం 344

దక్షిణామూర్తి - ధ్యానమార్గం

49. మునుల ఆశ్రమాలు 356

జాబాలి - చార్వాకుడు - అగస్త్యుడు - వసిష్ఠుడు -
వసిష్ఠుని ఆశ్రమం - జమదగ్ని ఆశ్రమం విశ్వామిత్రుడు -
సుతీక్షణ మహర్షి ఆశ్రమం - శరభంగ మహర్షి ఆశ్రమం -
భరద్వాజుని ఆశ్రమం - మతంగాశ్రమం - శంబూకుడు

50. భగవద్గీత 373

51. అనుబంధం i 376

52. అనుబంధం ii 377

53. అనుబంధం iii 378

ముందుమాట

ఆధునిక సమాజంలో సమస్యలెన్నో ఉండగా పురాణ కథల గురించి ఇంకా రాయవలసిన అవసరం ఏమిటీ అని చాలామంది అనుకోవచ్చు. స్వశక్తినీ స్వయంకృషినీ పక్కకు పెట్టి దేవుళ్ళను మొక్కుకోవటాలూ దేవుళ్ళమీద ఆధారపడటాలూ రోజురోజుకూ ఎక్కువవటం గమనించాక మహాత్మా జోతిరావ్ ఫూలే (1827–1890), డా. బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ (1891–1956), శ్రీ మాదరి భాగ్యరెడ్డి వర్మ (1888–1939) గార్ల భావజాలాన్ని వర్తమాన సమాజానికి అందించవలసిన అవసరం ఉన్నదనిపించింది.

భారతదేశంలో మతమే ప్రజల జీవన విధానాన్ని నిర్దేశిస్తున్నది. ముఖ్యంగా కింది కులాల ప్రజలకు పురాణ పాత్రలు, రామాయణ, మహాభారతాలలోని పాత్రలూ ఆదర్శం. ఆ పాత్రల గురించి వారికి తెలియజెప్పవలసి ఉంది.

శూద్ర కులాలనూ స్త్రీలనూ విద్యకు దూరం పెట్టినప్పటికీ పురాణాలలోనివిగా విన్న విషయాలను వారే బలంగా నమ్ముతున్నారు. ఆచరణలో పెడుతున్నారు. వాస్తవ విషయాలను స్వయంగా చదవకపోవడం వల్లనూ పురాణాలను ప్రశ్నించకూడదనే ఆంక్షలవల్లనూ ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. పురాణాలలోని సంఘటనలనూ వాటి పూర్వాపరాలనూ తార్కికంగా పరిశీలించిన మహాత్మా జోతిరావ్ ఫూలే అసుర చక్రవర్తులను స్థానికులుగా పరిపాలనా దక్షులుగా, ధర్మ ప్రవర్తకులుగా, ప్రజలకు సమన్యాయం అందించిన మానవతావాదులుగా గుర్తించారు. పురాణాల పేరిట, ధర్మశాస్త్రాల పేరిట, ప్రజలను – ముఖ్యంగా రైతులనూ కింది వర్గాల వారినీ దోచుకుంటున్న పురోహిత వ్యవస్థను ప్రశ్నించారు. తాను కనుగొన్న వాస్తవాలను రచనల ద్వారా, రాత్రి పాఠశాలల ద్వారా, దృశ్య కళారూపాల ద్వారా ప్రజలలో ప్రచారం చేశారు.

జోతిరావ్ ఫూలే ఆలోచనా ధారను డా. బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ మరింత ముందుకు తీసుకువెళ్ళారు. వైదిక మతం గురించీ వర్ణ ధర్మాల గురించీ, రాముని, కృష్ణుని రహస్యాల గురించీ చర్చించారు. ఎవరైతే మన స్థానిక వీరులైన అసురులను తుదముట్టించారో వారినే మనం పూజించటం తగనిపని అని భాగ్యరెడ్డి వర్మ చెప్పారు. ఆర్య – ఆర్యేతర ఘర్షణలలోని వాస్తవాలను చిన్న చిన్న నాటకాలుగా ప్రదర్శింపజేసి ప్రజలను చైతన్య పరచారు.

వివేకానందుడు (1863–1902) తన చివరి రోజులలో మత సంస్కృతిలోని దోషాలను గురించి ఆందోళనపడ్డాడు. "మతంలో ఏమీ దోషంలేదు. జనపీడన యంత్రాంగాన్ని ప్రవేశపెట్టిన కపట మతాచార్యులదే దోషం" అన్నాడు. వేదాలు, రామాయణ, మహాభారతాలు, అష్టాదశ పురాణాలు అప్పటప్పటి సామాజిక రాజకీయ పరిస్థితులను

మానవ మనస్తత్వాలను, ప్రతిబింబిస్తూ ఉన్న రచనలు వాటిని ఉద్దేశపూర్వకంగా మత ధర్మాలతో ముడిపెట్టడం జరిగింది. అలా ముడిపెట్టడం వర్గ ప్రయోజనాల కోసమే.

భారతీయ నాగరికత గురించి అధ్యయనం చేసిన పాశ్చాత్య పండితుడు సి. బొగ్లే ఈ నాగరికతకు ఒక రకమైన స్తంభిత వికాస లక్షణం ఉందన్నాడు. "ఇతర నాగరికతలు మామూలుగా దాటుకుంటూపోయిన దశలను భారతదేశం బలవంతంగా పొడిగించింది. ఈ పొడిగింపులో వికాసం కుంటుపడింది. తిరోగమన దిశలోనే పయనం సాగించింది" అన్నాడు. ఇది నిశ్చయంగా పురాణాల ప్రభావమే. ఇతర దేశాలలోని నాగరికతలు ఐక్యతకూ సమభావనకూ దారిచూపితే భారతదేశ నాగరికత విభజనకూ శ్రేణీకరణకూ దారితీసింది. వర్ణాశ్రమ ధర్మ వ్యవస్థను సగర్వంగా చాటుకున్న భారతదేశంలో "ఒక వ్యక్తి ముందు బ్రాహ్మణుడు/వైశ్యుడు/క్షత్రియుడు/శూద్రుడు అవుతాడు; ఆ తర్వాతనే మనిషి అవుతాడు." అని కూడా సి. బొగ్లే చెప్పారు.

భారతదేశపు సంస్కర్తలు ఎంత ప్రయత్నించినా ఈ వ్యవస్థలో మార్పు తేలేక పోయారు. ఆంధ్రదేశంలో త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి, నార్ల వేంకటేశ్వరరావు, కుసుమ ధర్మన్న, భాగ్యరెడ్డి వర్మ, బోయి భీమన్న వంటి వారు హేతువాద దృష్టితో పురాణాలను పరిశీలించి ఆర్య – అనార్య సంఘర్షణలలోని వక్రీకరణలను – దేవాసుర యుద్ధాల అసత్య కథనాలను బహిర్గతం చేశారు. అయినా ఈ వ్యవస్థ మారటంలేదు.

"భూమి దైత్యులది" అని రామాయణంలో ఒక సందర్భంలో జటాయువు రామునికి చెప్పాడు. దైత్యులు అసుర గణాలలోని వారు. "ఈ భూమి ఇక్ష్వాకులది" అని వసిష్ఠుడు రామునికి మరో సందర్భంలో చెప్పాడు. ఇక్ష్వాకులు సూర్యవంశీయులు – సూర్యుడు దేవ గణాలలోనివాడు. రాముడు ఇక్ష్వాకుడు. రాజ్య విస్తరణ కోసం పట్టుదలతో అసురులను చంపుతూ వెళ్ళాడు. భూమిని అసురుల నుండి స్వాధీనపరచుకున్నాడు.

భూమికోసం – మూడడుగుల నేల కోసం; దేవాసురులు (ఆర్య – ఆర్యేతరులు) ఘర్షణపడ్డారు. అసురులను చంపటం లోకకళ్యాణం కోసం అనే భావన బలపడింది. వర్ణాశ్రమ ధర్మపరిరక్షణ పాలకుల కర్తవ్యమయింది. రామాయణం ఏర్పరచిన ఆ మార్గాన్నే ఈనాడూ పాలకులు అనుసరిస్తున్నారు.

భూమి పోరాటాలు ఈనాడూ జరుగుతున్నాయి. ప్రజల భూములు ప్రజల కోసమే స్వాధీనం చేసుకుంటున్నామని ప్రభుత్వాలు చెబుతున్నాయి. పాలకవర్గమూ కార్పొరేట్ శక్తులూ బలపడుతున్నాయి. న్యాయవర్తనమూ అదే తీరులో ఉంది. శంబూకుని పట్ల అమలు అయిన న్యాయమే దళితులపట్ల అమలవుతూ ఉంది. ఊచకోతలలో దళితులది అసుర వారసత్వమే. రామాయణాన్ని అందులోని విషయాలనూ ప్రామాణికంగా ఇప్పటికీ భావిస్తుంటారు. అందులోని మత ధార్మిక విషయాలను 21వ శతాబ్దపు దృష్టితో కాకపోయినా వాస్తవాల కోసమైనా తెలుసుకోవాలి. పురాణాలకు పెరుగుతున్న ఆదరణ

దృష్ట్యా ఈ వ్యాసాల అవసరం ఉన్నదని భావిస్తూ నా పరిశీలనను మీ ముందు ఉంచుతున్నాను. వర్తమానాన్ని అర్థం చేసుకోవటానికి గతాన్ని తెలుసుకోవటం అవసరం. ఈ పరిశీలన సమగ్రం అని నేను అనుకోవటం లేదు. ఈ కోణంలో అధ్యయనం ఇంకా సాగవలసి ఉంది.

ఇందులో వ్యాసాలు కొన్ని గతంలో 'నీలిజెండా' పక్షపత్రికలో వచ్చాయి. ఆ పత్రిక సంపాదకులు శ్రీ బొజ్జా తారకంగారికీ, శ్రీ గనుమల జ్ఞానేశ్వర్ గారికీ, ఈ పుస్తకం ప్రచురించటానికి ముందుకు వచ్చిన 'హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్టు' శ్రీమతి గీత గారికీ నా ధన్యవాదాలు.

-బి. విజయభారతి

భారతీయ సాహిత్యం

ప్రాచీన భారతదేశపు సాంఘిక వ్యవస్థ గురించి తెలుసుకోవటానికి సాహిత్యం చక్కని ఆధారం. భారతీయ సాహిత్యంలో మొదటగా వేదాలను చెబుతారు. వేదాలు ఆర్యుల సాహిత్యం. అవి బ్రహ్మ నోటి నుండి వెలువడ్డ పవిత్ర సూక్తాలంటారు. చాలా కాలం ఇవి మౌఖికంగా వ్యాప్తిలోకి వచ్చాయి. ప్రస్తుతం లభిస్తున్న గ్రంథస్థమైన సూక్తాలు ఋషుల పేర్లతో ఉన్నాయి. వారు వాటిని వంశపారంపర్యంగా భద్రపరుస్తూ వచ్చారట. దీనికి భిన్నమైన మరో వాదం కూడా ఉంది.

"త్రయోవేదస్య కర్తారో భాండ ధూర్త నిశాచరాః
జర్ఫరీ తుర్ఫరీత్యాది పండితానాం వచః స్మృతం ॥"

మొదట్లో మూడు వేదాలూ వ్యర్థ పదాలతో కూడుకొని ఉన్నాయనీ వాటిని ధూర్తులు నిశాచరులు (రాక్షసులు) రాశారనీ పండితులు (ఆర్యులు) వాటిని నిరసించి కొత్తవి చెప్పుకున్నారట. ఈ ప్రకారం చూస్తే వేదాల కర్తృత్వం ఆలోచించదగ్గదే. ఈ సందర్భంగా ఆర్యుల గురించీ భారతదేశంలోని ఆదిమ జాతుల గురించీ వారి సంస్కృతి గురించీ తప్పక ప్రస్తావించుకోవలసి ఉంటుంది. భారతదేశంలో ఆర్యుల రాకకుముందే గొప్ప నాగరికత ఉండేదని చరిత్రకారులు చెప్పారు. మొదట్లో దానిని "సింధులోయ నాగరికత"గా పేర్కొన్నప్పటికీ అది సింధు లోయకు మాత్రమే పరిమితంకాదనీ పశ్చిమాన బెలూచిస్తాన్, తూర్పున ఉత్తరప్రదేశ్, దక్షిణాన నర్మద – తపతి, అంతర్వేది, ఉత్తరాన హిమాలయ ప్రాంతపు రూపార్‌ల వరకు విస్తరించి ఉన్నదని స్పష్టమయింది. దానిని హరప్పా సంస్కృతిగా పిలుస్తున్నారు. ఇది మూల భారతీయ సంస్కృతి. ఈ నాగరికత విలసిల్లిన కాలానికి సంబంధించి భిన్నాభిప్రాయాలున్నప్పటికీ క్రీ.పూ. 18వ శతాబ్ది నాటికి ఈ నాగరికత క్షీణించిందని చరిత్రకారులు అంగీకరిస్తున్నారు.

భారత భూభాగంపై ఆర్యజాతులు స్థిరపడటానికీ హరప్పా సంస్కృతి క్షీణించటానికీ సంబంధం ఉన్నదని కొందరి అభిప్రాయం. అందుకు ఆర్యుల దాడులు కారణమని కారణమని కొందరు చరిత్రకారులు చెబుతుండగా వాతావరణ మార్పులు – (అట్లాంటిక్ తుపానులు, సింధునది ప్రవాహంలోని మార్పులు) కారణమని కొందరు పురాతత్వ శాస్త్రజ్ఞులు భావించారు. ఋగ్వేదంలోని ప్రస్తావనలనూ హరప్పా తవ్వకాలలో లభించిన సామగ్రినీ పరిశీలించిన మీదట ఆర్యుల దాడులవల్లనే హరప్పా సంస్కృతి ధ్వంసమయిందనే భావం బలపడింది.

ఋగ్వేద కాలం క్రీ.పూ. 1500–1000 మధ్య అనీ మలివేద కాలం క్రీ.పూ. 1000–600 అనీ కొందరు చరిత్రకారులంటున్నారు. ఋగ్వేద సూక్తాల సంకలనం క్రీ.పూ. 1700–1500 అనీ, క్రీ.పూ. 1500–1000 అనీ మరి కొందరి అభిప్రాయం. యజుర్, సామ, అధర్వణ వేదాలు క్రీ.పూ. 1200–900 నాటివనీ ఒక అభిప్రాయం

ఉంది. వేదసూక్తాలు మూల భారతీయ నాగరికతను తెలుసుకోవటానికి గొప్ప సాధనాలు. "కొత్త మంత్రాలతో స్తుతిస్తున్నాము" అనే మాటలు ఋగ్వేద సూక్తాలలో కొన్నిచోట్ల కనబడటం వల్ల వేదాల కర్తృత్వంలో అసురులకూ స్థానం ఉన్నదా అనే అభిప్రాయం కలుగుతుంది. పాత మంత్రాలు అసురులవై ఉంటాయా? వాటిని జర్ఫరీ, తుర్ఫరీ వంటి అపభాషణాలుగా ఆర్యులు నిరాకరించి తాము కొత్తవి చెప్పుకున్నారా అనేది ఆలోచించ వలసిన అంశం. అసురులు పూర్వ దేవతలుగా తొలివేల్పులుగా చెప్పబడటం ఈ ఊహకు ఆస్కారమిస్తున్నది. తొలివేల్పుల నాగరికత హరప్పా నాగరికత అయి ఉండవచ్చును. హరప్పా నాగరికత క్రీ.పూ. 5000-1500 మధ్య అనీ, క్రీ.పూ. 3000-1400 మధ్య కాలం అనీ, క్రీ.పూ. 2500-1750 మధ్య కాలం అనీ భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. ఇది క్రీ.పూ. 2200 క్రీ.పూ. 2000 మధ్య అత్యున్నత దశలో ఉన్నదంటారు. ఆర్యుల వేదాలను శూద్రులు, స్త్రీలు చదవకూడదు - విన కూడదు, అన్నారు. చాటుగా వాటిని ఉండి విన్నందుకు హయగ్రీవుడనే దైత్యుడినీ సోమకాసురుడినీ విష్ణువు చంపాడు. విశ్వామిత్రుడు వేదాలు తెలుసుకోవటానికి ఎంతో ప్రయత్నించి ఎన్నో సంవత్సరాలు తపస్సుచేసి వాటిని తెలుసుకోగలిగాడు. వాటిలో ఏమీ లేదని అప్పుడు ఆయనకు అర్థమయింది. వేదం అంటే జ్ఞానం. తెలుసుకోవటం. ఎప్పటి కప్పుడు కొత్త సమాచారంతో ఆవిష్కరణలతో అది పరిపుష్టం కావాలి. అలాకాక పాత జ్ఞానాన్నీ సమాచారాన్నీ భద్రంగా దాచిపెట్టుకుని దానినే ప్రామాణికంగా భావించడం వల్ల సమాజ వికాసం కుంటుపడింది. వేదాల గురించి ఎన్నెన్నో కథలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. వేదాలు తెలుసుకునే అర్హత కొన్ని వర్ణాలకే ఉన్నదని ప్రచారం జరిగింది. శుభ కార్యాలలో వేదపఠనం ఒక వర్గంవారే చేయటం, దాన్ని గొప్ప గౌరవంగా చూడటం ఇప్పటికీ ఉంది.

వేదాలు అనంతాలు, అంటూ ఒక కథ చెబుతారు. వేదాలు నేర్చుకోవాలని భరద్వాజ మహర్షి చాలాకాలం ప్రయత్నించి చాలా కొద్ది భాగం మాత్రం నేర్చుకోగలిగాడట. ఇక ఇలా కాదని బ్రహ్మ గురించి తపస్సు చేసి వేదాలు పూర్తిగా నేర్పవలసిందిగా కోరాడు. "వేదాలు మాకే అగోచరం" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"వేదాలకు పరిమితి లేదు..." అంటూ వేదరాశిని చూపించాడు. అవి పర్వతాల లాగా గుట్టల్లాగా ఉన్నాయట. "వీటన్నింటినీ చదివే శక్తి నాకు లేదు. మీకు తోచినంత నాకు ఇవ్వండి" అని బ్రహ్మను అడిగితే ఆయన మూడు పిడికిళ్ళు వేదాలు భరద్వాజునికి ఇచ్చాడట. (ఇవి వస్తువుల వంటివా అని అనుమానం కలుగుతుంది). భరద్వాజుడు మూడింటి మంత్రాలు వేరుచేసి అధ్యయనం చేశాడట.

ఛందోబద్ధ మంత్రం ఋగ్ మంత్రం
గద్య మంత్రం యజుర్వేదం
గానాత్మక మంత్రం సామవేదం

'వేదాలను విభజించిన వాడు వేదవ్యాసుడని ప్రతీతి.' ఆ ప్రకారం అవి ఋగ్, యజుర్, సామ, అథర్వణ వేదాలుగా నాలుగు అయ్యాయి. అనంతర కాలంలో వచ్చిన పురాణాలలోను ఇతిహాసాలలోను వేదగాథల చాయలు కనిపిస్తాయి.

వేదకాలం క్రీ.పూ. 3000–1400 మధ్యకాలంగా చెబుతున్నారు. వేదాల చుట్టూ అల్లుకున్న కథలు ఆలోచనలు రేకెత్తిస్తాయి. వేద విద్యలు దాచిపెట్టుకోవటమూ, చాటుగా విన్నవాళ్ళని చంపటమూ కథలుగా చెబుతారు. హయగ్రీవుడు వేదాలు దొంగిలించాడనే కథ విన్నప్పుడూ అవి వస్తురూపంలో ఉండేవా అని అనుమానం వస్తుంది. వాటిని తిరిగితెస్తే గాని సృష్టి పూర్తిచేయలేనన్నాడట బ్రహ్మ.

వేదాల తర్వాత బ్రాహ్మణాలు, ఉపనిషత్తులు వచ్చాయి. ఇవి క్రీ.పూ. 800 – క్రీ.శ. 300 ప్రాంతాల నాటివంటారు. ఆరామాలలో, ఆశ్రమాలలో గురువు – శిష్యులు జిజ్ఞాసతో తర్కించుకోవటం అనేది జైన సంఘాలను, బౌద్ధ సంగీతులను గమనించిన మీదటనే వైదిక మతంలో మొదలయింది. ఆరణ్యకాలూ అప్పటివే. బ్రాహ్మణాలు కొన్ని జైన బౌద్ధాలకు ముందు, కొన్ని ఆ తర్వాతా వచ్చాయి. ధర్మశాస్త్రాలు (స్మృతులు) క్రీస్తుపూర్వం నాల్గవ శతాబ్ది తర్వాతివే. వాటి క్రోడీకరణ, గ్రంథస్థం చేయటం అనంతర కాలంలోనే జరిగింది.

శ్రుతులు (వేదాలు), స్మృతులు (ధర్మశాస్త్రాలు), ఇతిహాసాలు, పురాణాలలో శ్రుతులు ప్రమాణం. దానికి భిన్నంగా లేకపోతే స్మృతి ప్రమాణం. వీటికి విరోధించకపోతే ఇతిహాసం ప్రమాణం – దానితో విరోధించకపోతే పురాణం ప్రమాణం అంటారు పండితులు. కాని కాలక్రమంలో ప్రజలను పురాణాలవైపే మొగ్గుచూపే విధంగా తయారు చేశారు.

పురాణాలు

"పురాభవ ఇతి పురాణం". పురాణాలు ప్రాచీన గాథలను తెలుపుతాయి. ఋగ్వేద సూక్తాలలో కనబడే చాలా గాథలకు పురాణాలు విస్తృత రూపాన్నిచ్చాయి. పురాణాలలో సృష్టిక్రమం, దేవదానవుల పుట్టుక, మనువుల పుట్టుక, వారి పాలనా విశేషాలు, సూర్యచంద్ర వంశాలలో పుట్టిన రాజుల చరిత్ర, వీరుల చరిత్ర, దేవుళ్ళ మహిమలు – స్తోత్రాలు, అప్పటి మత ధార్మిక ఆచార వ్యవహాలు, విశ్వాసాలు – ప్రజలు అనుసరించవలసిన ధర్మాలు, వ్రతాల వివరాలు ఉంటాయి. ఇవి చాలావరకు ప్రతీకాత్మకాలు. అద్భుతమైన కల్పనలతో కూడి ఉన్నాయి.

పురాణాలలో ఏ కథ చెప్పినా దేవతల ప్రశస్తినే చెబుతారు. క్రతు విధానాలనూ, హోమాదికాలనూ చెప్పటంతోబాటు స్త్రీలు చేయవలసిన వ్రత విధులనూ చెబుతారు.

సాధారణంగా పురాణాలలో అయిదు అంశాలుంటాయి. సర్గ, ప్రతిసర్గ, వంశం, మన్వంతరం, వంశానుచరితం అనే ఈ అయిదు లక్షణాలూ పాఠకులను, శ్రోతలను

గాభరాపెట్టేస్తాయి. ఇదేదో మనకు అర్థంకాని వ్యవహారం అంటూ సాహిత్య పాఠకులు కూడా వాటి జోలికి పోరు. పౌరాణికులు చెప్పే కథలపైనే ఆధారపడతారు. పై లక్షణాలన్నీ సాధారణ విషయాలే - జటిలంగా చేయబడినాయి. (made difficult) ఎవరూ వాటి జోలికి పోకుండా భయపెట్టటానికే ఆ ఆర్భాటమంతా.

సర్గ - అంటే పరమాత్ముని గురించిన ఆలోచన.

ప్రతిసర్గ - మొదటి తరం మానవుల సృష్టిక్రమం - ప్రళయ క్రమం - జీవుల గురించిన ఊహలు - బ్రహ్మ నుండి ప్రజాపతులు వచ్చారనటం.

వంశం - ప్రజాపతుల నుండి సృష్టి కొనసాగిన విధానం. మొదటి రాజుల గురించీ మునుల గురించీ వారి వంశాల గురించీ ప్రచారంలో ఉన్నవీ మునులు చెప్పుకున్నవీ గాథలు.

మన్వంతరం - మనువులు - దిక్పాలకులు - (లోకాల అధిపతులు) వారి కాలంలో జరిగిన విశేషాలు - మునుల కథలూ ఇవీ ఉహలే -

వంశాను చరితం - భూగోళ, ఖగోళ వ్యవస్థలు, నదులు, కొండలు, వాటి వివరాలు, విశేషాలు, తీర్థయాత్రలు, దేవుళ్ళు, వారి అవతార మహిమలు, పాప పుణ్యాల జాబితా, మరణానంతర అవస్థలు, వాటిని జయించిన వారి కథలూ మొ॥వి వినోదాత్మకంగానే ఉంటాయి.

పురాణాల ద్వారానే మానవుల సామాజిక, భౌతిక, మానసిక ప్రవర్తనలను నియంత్రిస్తూ వచ్చారు. పాలక వర్గాలూ, ఆధిపత్య వర్గాలూ, వీటిని తమ ప్రయోజనాలకు అనువుగా రూపొందించారు.

ఫలానా పురాణం ఇలా చెప్పింది, ఫలానా శాస్త్రంలో ఇలా ఉన్నది అంటూ విద్యా వంతుల కులాలు ఇతర కులాలను శాసించాయి. వారికి విద్యావకాశాలు లేకుండా చేసి పురాణాలలోనూ శాస్త్రాలలోనూ ఏమి ఉన్నదో వారు తెలుసుకోకుండా జాగ్రత్తపడ్డాయి. ఈ పురాణాలన్నీ వేర్వేరు కాలాలలో వచ్చినందున వీటిలో వైరుధ్యాలూ ఉన్నాయి. వాటిని పండితులు ఎలాగో సరిదిద్దేస్తుంటారు.

ప్రధానమైన పురాణాలు 18. 1. మార్కండేయ 2. మత్స్య 3. భవిష్య, 4. భాగవత 5. బ్రహ్మ 6. బ్రహ్మవైవర్త 7. బ్రహ్మాండ 8. విష్ణు 9. వాయు 10. వరాహ 11. వామన 12. అగ్ని 13. నారదీయ 14. పద్మ 15. లింగ 16. గరుడ 17. కూర్మ 18. స్కాంద పురాణాలు. శ్రీదేవీ భాగవతాన్ని, శివపురాణాన్నీ కూడా ఈ కోవలోనే చెబుతుంటారు. ఇవన్నీ మత పరమైనవి. కొన్ని విష్ణువు గొప్పతనాన్నీ, కొన్ని శివుని గొప్పతనాన్నీ చెబుతుంటాయి. కొన్ని ఆయా అవతారాల పరంగా వ్యాప్తిలోకి వచ్చాయి. ఈ పురాణాలన్నీ క్రీ.శ. 400 తర్వాతివే అని పండితుల అభిప్రాయం. ఇవికాక మరో 18 ఉప పురాణాలున్నాయి. ప్రధాన పురాణాలన్నీ వ్యాసుడు రాశాడనే చెబుతారు. ఇవిగాక

ఆది జాంబవ పురాణం. డక్కలి పురాణం వంటివి ఉన్నాయి. జైన ధర్మంలోనూ పురాణాలున్నాయి. బౌద్ధ ధర్మానికి సంబంధించి జాతక కథలు పురాణాల వంటివే.

ఇతిహాసాలు

ఇతి హఅస – ఇలా జరిగిందట అని చెప్పేవి ఇతిహాసాలు. ప్రాచీన సాహిత్యంలో మహాభారతం, రామాయణం ఇతిహాసాలుగా ప్రసిద్ధమైనాయి. ఇతిహాస్ అంటే హిందీలో చరిత్ర అని అర్థం. రామాయణ, మహాభారత కథలు చరిత్ర అనే కొందరు నమ్ముతారు. అవి కాల్పనికాలే అని కొందరంటారు. కొన్ని కొన్ని చారిత్రక సంఘటనల చుట్టూ అల్లిన కావ్యాలుగా వాటిని అంగీకరించవచ్చు. ఈ రెండింటికీ యుద్ధ నేపథ్యం ఉంది. ప్రపంచ సాహిత్యంలో ప్రసిద్ధమైన చాలా కావ్యాలకు ఈ లక్షణం ఉంది.

సాహిత్యం సమకాలిక జీవనాన్ని ప్రతిఫలిస్తుందనీ పురాణ గాథల ద్వారానూ ఇతి హాసాల ద్వారానూ ఆనాటి ప్రజల నాగరికతనూ జీవన విధానాన్నీ తెలుసుకోవచ్చుననీ పండితులు చెబుతుంటారు.

పురాణాల జాబితాలో లేకపోయినప్పటికీ రామాయణం, మహాభారతం, భాగవతం పురాణాలుగా చలామణీ అవుతున్నాయి.

రామాయణ మహాభారతాలలో ఏది ముందు అనే ప్రశ్న ఉంది. మహాభారతంలో రాముని గురించి ప్రసక్తి ఉన్నది కాబట్టి రామాయణమే ప్రాచీనం అంటారు కొందరు. భారతం, మహాభారతం రెండూ వేర్వేరనే వాదమూ ఉంది. కాలక్రమంలో ఇవి ఒకటిగానే గ్రంథస్థం అయ్యాయి. కాదు భారతమే ముందటిది అంటారు కొందరు.

కురుక్షేత్ర యుద్ధాలు రెండు జరిగాయని ప్రముఖ పండితులు శంకరనారాయణ గారి అభిప్రాయం. ఒకటి క్రీస్తుపూర్వం 25వ శతాబ్దంలోనూ మరొకటి క్రీ.పూ. 10వ శతాబ్దంలోనూ (950?) జరిగాయనీ గుర్తుపెట్టుకోవటంలో వాటిని ఒకటిగానే ప్రస్తావించుకుంటూ వచ్చారనీ ఆయన అన్నారు. మహాభారత యుద్ధకాలం క్రీ.పూ. నాల్గవ శతాబ్దం – క్రీ.శ. నాల్గవ శతాబ్దాల మధ్య అని V.S. సుక్తాంకర్ గారి అభిప్రాయం.

రామాయణ, మహాభారత, భాగవతాలను, వేదాలను, ఉపనిషత్తులను తెలుగు పాఠకులకు అందించిన దాశరథి రంగాచార్య గారు కూడా "రామాయణం కాల్పనికం – కావ్యం. కావున అందులోని అన్నీ విధిగా జరగనవసరంలేదు. అందులోని స్థల ఆభూషణాదులు విధిగా ఈనాటికీ ఉండనక్కరలేదు. రామాయణ కథ కేవలం కల్పితం కాదు. అది వాల్మీకి నాటికి ప్రచారంలో ఉన్న కథ..." అన్నారు.

రామాయణ కాలం క్రీ.పూ. 400 – క్రీ.శ. 200 మధ్య అనీ భారతం రచనా కాలం క్రీ.పూ. 300 – క్రీ.శ. 300 మధ్య అనీ ఒక అభిప్రాయం ఉంది.

అప్పటి వ్యవస్థలోని గోబ్రాహ్మణ హితం, వర్ణ ధర్మం రామాయణంలో పదే పదే ప్రస్తావించారు. కర్మకాండను, యజ్ఞ క్రతువులను గొప్పగా చూపించారు. యజ్ఞాలతో

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/book/Puranalu+Marochupu

* * *